នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់ អៀង សារី

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 08-Feb-2012, 08:27
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ កសចស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ **សាធារណៈ/Public**

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ទៅនឹងការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបដិសេធសំណើរបស់គាត់ សុំឲ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់ខ្លួនប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយចំហ និងដោយតម្លាភាពជាមួយភាគីទាំងអស់

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី

លោក អាង ឧត្តម

លោក Michael G. KARNAVAS

ផ្ញើជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ឯកឧត្តម គង់ ស្រីម

ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ

ចៅក្រម ម៉ុង មុន្នីចរិយា

ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

ចៅក្រម Mottoo NOGUCHI

ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKA-MILART

ចៅក្រម Chandra NIHAL JAYASINGHE

ផ្ញើជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ចៅក្រមបម្រុង ស៊ិន រិទ្ធ

ចៅក្រមបម្រុង Florence MUMBA

សហព្រះរាជអាជ្ញា

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

ក្រុមការពារក្តីទាំងអស់

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

លោក **អៀង សារី** តាមរយៈសហមេធាវីរបស់គាត់ ("មេធាវីការពារក្តី") ឥឡូវនេះសូមឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា[1]ទៅនឹងបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបដិសេធសំណើរបស់គាត់សុំឲ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់ខ្លួនប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយចំហ និងដោយតម្លាភាពជាមួយភាគីទាំងអស់[2] ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាងថា បណ្តឹងសារទុក្ខនេះមិនអាចទទួលយកបានឡើយដោយសារគ្មានមូលដ្ឋានច្បាប់នៅក្រោមវិធាន១០៤ ឬវិធាន២១ ។ ចម្លើយតបនេះត្រូវធ្វើឡើងជាចាំបាច់ពីព្រោះសហព្រះរាជអាជ្ញាបកស្រាយខុសលើភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសារទុក្ខនេះក្រោមវិធាន ១០៤ និងបកស្រាយខុសលើការអនុវត្តត្រឹមត្រូវនៃវិធាន ២១ ។ ចម្លើយតបនេះកម្រិតត្រឹមតែបញ្ហានៃភាពអាចទទួលយកបាន ហើយដូច្នេះ វាមិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី សុំឲ្យមានសវនាការដេញដោលផ្ទាល់មាត់ជាសាធារណៈលើខ្លឹមសារនៃបណ្តឹងសារទុក្ខឡើយ ។

I. ចម្លើយតប

ក. ចម្លើយតបនេះអាចទទួលយកបានដោយអនុលោមតាមវិធាន ១០៤

១. នៅកថាខណ្ឌទី៣ដល់កថាខណ្ឌទី៥ នៃចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាងថា មេធាវីការពារក្តីលើកអំណះអំណាងថា បណ្តឹងសារទុក្ខនេះអាចទទួលយកបានក្រោមវិធាន១០៤(១) ហើយថាមេធាវីការពារក្តី "យល់ច្រឡំដោយចេតនា" ក្នុងការអានវិធាន១០៤ ពីព្រោះមានតែវិធាន១០៤(៤) ទេ ដោះស្រាយជាមួយបណ្តឹងសារទុក្ខភ្លាមៗ។ តាមពិតមេធាវីការពារក្តីមិនបានយល់ច្រឡំក្នុងការអានវិធាន ១០៤ នោះទេ ។ វិធាន ១០៤(១) ចែងថា "អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល*ត្រូវសម្រេចលើ* បណ្តឹងសាទុក្ខជំទាស់ទៅនឹងសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី ឬសេចក្តីសម្រេចនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម ក)កំហុសលើអង្គច្បាប់ដែលនាំឲ្យ

---

[1] ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសារទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចកក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបដិសេធសំណើរបស់គាត់ សុំឲ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់ខ្លួនការប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយចំហ និងដោយតម្លាភាពជាមួយភាគីទាំងអស់ ចុះថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ E154/1/1/2 ("ចម្លើយតប") ។

[2] បណ្តឹងសារទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបដិសេធ សំណើរបស់គាត់សុំឲ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់ខ្លួនប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយចំហ និងតម្លាភាពជាមួយភាគីទាំងអស់ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ E154/1/1/1 ("បណ្តឹងសារទុក្ខ") ។

មោឃៈភាពសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី ឬសេចក្តីសម្រេចនោះ ឬខ)កំហុសនៃអង្គហេតុដែលនាំអោយសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី ឬ សេចក្តីសម្រេចនោះមានភាពមិនយុត្តិធម៌"[3]។ អាស្រ័យហេតុនេះមេធាវីការពារក្តីចាំបាច់ពន្យល់អំពីកំហុសលើអង្គច្បាប់ និងកំហុសលើអង្គហេតុរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ វាក៏ជាការចាំបាច់ផងដែរនៅករណី ដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចថា វិធាន ២១ តម្រូវឲ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកបណ្តឹងសារទុក្ខនេះតាមរយៈការបកស្រាយវិធាន ១០៤ក្នុងន័យទូលាយ ឬតាមរយៈការទទួលយកបណ្តឹងសារទុក្ខនេះដោយផ្ទាល់ក្រោមវិធាន ២១ ។

២. សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៧ថាសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ[4] មិនមែនជា "សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការក្រោមវិធាន៣៥(៦)ឡើយ" ដោយសារតែសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះមិនបានយោង ឬទាក់ទងគ្នាបែបណាមួយទៅនឹងការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ ដូចដែលមាននៅក្នុងខ្លឹមសារនៃវិធាន ៣៥ ទេ ។ នេះគឺជាការបកស្រាយមិនត្រឹមត្រូវនៃវិធាន ១០៤(៤)(ឃ)។ មិនមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវថាសេចក្តីសម្រេចមួយយោងខ្លួនឯងថាជា "សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ" ដើម្បីធ្វើឲ្យសេចក្តីសម្រេចនោះ ក្លាយជាសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការឡើយ ។ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ គឺជាសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ ដូច្នេះមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងជំនួសមុខឲ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការតាមរយៈការប្រាស្រ័យទាក់ទងតែជាមួយភាគីមួយចំនួន អំពីបញ្ហាសំខាន់ៗនៃការគ្រប់គ្រងសវនាការ ដែលប៉ះពាល់ដល់ភាគីផ្សេងទៀត ។ តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចថា ការប្រព្រឹត្តបែបនេះអាចទទួលយកបាន ហើយដូច្នេះវាមិនមែនជាការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀតសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ខ្លួនឯង គឺជាការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ ដោយសារតែសេចក្តី

---

[3] បញ្ជាក់បន្ថែម ។

[4] អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលមានចំណងជើងថា "អៀង សារី ស្នើឲ្យអង្គជំនុំជម្រះបង្គាប់មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយចំហ និងដោយតម្លាភាពជាមួយភាគីទាំងអស់ ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសវនាការ (E154) ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១, E154/1 (សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់") ។

សម្រេចនេះ អន់អោនដល់ការប្រព្រឹត្តបែបនេះ និងបានអនុញ្ញាតដោយស្ងៀមស្ងាត់ឲ្យបន្តមានការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការតទៅទៀត ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលមានយុត្តាធិការដោះស្រាយការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ អនុលោមតាមវិធាន ១០៤(៤)(ឃ) និងវិធាន ៣៥ ។

៣. សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៧ថា ការសំអាងហេតុថាបណ្តឹងសារទុក្ខអាចទទួលយកបានក្រោមវិធាន ១០៤(៤)(ឃ) នឹងបើកចំហឲ្យមានការប្តឹងសារទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចណាមួយរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយអះអាងថាបើសិនបណ្តឹងសារទុក្ខនេះត្រូវបានទទួលយលក្រោមវិធាន ១០៤(៤)(ឃ) "ភាគីណាមួយអាចនឹងដាក់បណ្តឹងសារទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេច*ណាមួយ*របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយគ្រាន់តែចោទប្រកាន់ថាសេចក្តីសម្រេចនោះបានជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ"[5] ។ បញ្ហាមិននៅត្រង់ថាតើបណ្តឹងសារទុក្ខដទៃទៀតអាចត្រូវបានគេទទួលយក បើសិនបណ្តឹងសារទុក្ខនេះត្រូវបានទទួលយកទេនោះ។ បញ្ហានៅទីនេះ គឺថាតើបណ្តឹងសារទុក្ខនេះទទួលយកបានក្រោមវិធានផ្ទៃក្នុងដែរ ឬអត់នោះ ។ បើគ្រាន់តែមានការចោទប្រកាន់ដ៏សាមញ្ញថាសេចក្តីសម្រេចនោះបានជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការប៉ុណ្ណឹង វានឹងមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីតម្រូវឲ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកបណ្តឹងសារទុក្ខណាមួយឡើយ។

៤. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានអះអាងក្នុងកថាខណ្ឌទី៨ ថាបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ "មិនអើពើនឹងស្មារតីនិងអត្ថន័យនៃសេចក្តីសម្រេចយ៉ាងច្បាស់របស់អង្គជំនុំជម្រះចុះថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ដែលក្នុងនោះបានសម្រេចថា ទាំងកំហុសខាងអង្គច្បាប់ណាមួយក្តី ឬទាំងការរំលោភលើឆន្ទានុសិទ្ធិពីសំណាក់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្តី គឺសុទ្ធតែមិនបង្កើតបានដោយផ្ទាល់ទៅជាការជ្រៀតជ្រែកចូលទៅក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការដោយបានដឹងជាមុន និងដោយចេតនាតាមអត្ថន័យដូចដែលបានចែងក្នុងវិធាន៣៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង"[6] នោះឡើយ ។ បញ្ហានេះជារឿងមិនត្រឹមត្រូវទេ ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលលើកឡើងថាកំហុសខាងអង្គច្បាប់ ឬការរំលោភឆន្ទានុសិទ្ធិមិនអាចបង្កើតបាន

---

[5] បញ្ជាក់បន្ថែមនៅក្នុងសារណាដើម ។

[6] ដកស្រង់សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីការបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបង្គាប់ឲ្យជនជាប់ចោទមានវត្តមានក្នុងសាលសវនា, ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២, ឯកសារ E130/4/3, ទំព័រទី២។

ដោយផ្ទាល់ ជាការជ្រៀតជ្រែកដោយចេតនា និងដោយដឹងជាមុនចូលទៅក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការឡើយ ។ ដូចដែលបានពន្យល់នៅក្នុងបណ្តឹងសារទុក្ខនេះរួចហើយ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនត្រឹមតែមានកំហុសអង្គច្បាប់ ឬរំលោភឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិតជាបានណែនាំមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់ខ្លួនឲ្យធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា *រវាងភាគីតែម្ខាង* (ហើយថែមទាំងអនុញ្ញាតឲ្យមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់ដដែលនេះបន្តការប្រាស្រ័យទាក់ទងបែបនេះតទៅទៀត) ដោយរំលោភយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែតដល់សិទ្ធិរបស់ភាគី[7]។

ខ.បណ្តឹងសារទុក្ខនេះអាចទទួលយកបានស្របតាមវិធាន២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

៥. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកក្នុងកថាខណ្ឌទី៩ ថាអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានសម្រេចកាលពីលើកមុនថា យុត្តាធិការរបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងសារទុក្ខភ្លាមៗត្រូវបានកម្រិតត្រឹមតែលើបញ្ហានានាដូចដែលមានចែងក្នុងវិធាន១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចពីរដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានដកស្រង់ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានលើកឡើងថាវិធាន១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង គឺមានកម្រិត ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលមិនបានពិចារណាថាតើបណ្តឹងសារទុក្ខដែលកំពុងមានបញ្ហានេះ នឹងអាចទទួលយកបានស្របតាមវិធាន២១នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឬយ៉ាងណាទេ ព្រោះខ្លួនមិនត្រូវបានស្នើសុំឲ្យធ្វើដូច្នេះឡើយ ។ បណ្តឹងសារទុក្ខអាចទទួលយកបានស្របតាមវិធាន ២១ តែឯកឯងបានក្នុងករណីចាំបាច់ ដើម្បីការពារសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ករណីនេះដោយបកស្រាយវិធាន ៧៤(៣) យ៉ាងទូលំទូលាយ ដើម្បីទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលអាចមិនស្ថិតនៅយ៉ាងច្បាស់ក្នុងបញ្ជីទូលំទូលាយនៃសេចក្តីសម្រេច និងដីកានានាដែលអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន[8] និងដោយទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយផ្ទាល់តាមវិធាន២១[9] ។ ការបកស្រាយនេះនៅតែមានសុពលភាព ហើយដូច

---

[7] សូមមើលបណ្តឹងសារទុក្ខ, កថាខណ្ឌទី៩, ២២ ដល់ ២៩។

[8] សូមមើល ឧទាហរណ៍, សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសាលដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចបដិសេធសំណើសុំអនុញ្ញាតថតសម្លេង/រូបភាពវីដេអូ នៃការជួបជាមួយលោក អៀង សារី នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង, កថាខណ្ឌទី១៨។

[9] *សូមមើល* សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបដិសេធមិនទទួលយកការដាក់ឯកសារចម្លើយតបរបស់លោក អៀង សារី ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអនុលោមតាមវិធាន៦៦ និងសេចក្តីសង្កេតបន្ថែម និងសំណើសុំផ្អាកដំណើរការនីតិវិធី, កថាខណ្ឌទី១៣។

ដែលបានលើកឡើងដោយមេធាវីការពារក្តី[10] ការបកស្រាយបែបនេះគួរតែរក្សាទុក និងអនុវត្តឲ្យបានសមស្របដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។

៦. នៅកថាខណ្ឌទី១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះពឹងផ្អែកលើវិធាន ២១ ដើម្បីបកស្រាយយ៉ាងទូលំទូលាយអំពីសិទ្ធិប្តឹងសារទុក្ខនៅដំណាក់កាលសវនាការមុនអង្គសេចក្តី ដោយហេតុថាបើពុំដូច្នេះទេ ជនជាប់ចោទនឹងមិនមានឱកាសប្តឹងសារទុក្ខឡើយ ។ នៅក្នុងករណីបច្ចុប្បន្ននេះ គេមិនចាំបាច់ធ្វើការដោះស្រាយតាមវិធាន ២១ ដោយសារសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការទទួលបានការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ ត្រូវបានការពារយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងសារទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេច ដែលរងការជំទាស់នៅដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ។ តាមពិតនេះជាមូលហេតុយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែតថា តើហេតុអ្វីបានជាត្រូវអនុវត្តវិធាន ២១ ដើម្បីឲ្យបណ្តឹងសារទុក្ខនេះអាចទទួលយកបានភ្លាម ។ វិធាន១០៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងមិនបានផ្តល់ការការពារអ្វីឡើយដល់លោក អៀង សារី ឡើយប្រសិនបើបណ្តឹងសារទុក្ខនេះមិនត្រូវបានទទួលយកភ្លាមទេនោះ ។ សិទ្ធិរបស់លោក អៀង សារី នឹងមិនត្រូវបានការពារឡើយ ។ លោក អៀង សារី នឹងមិនទទួលបានសំណាងអ្វីឡើយប្រសិនបើគាត់មិនអាចប្តឹងសារទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះបានរហូតដល់ដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃដំណើរការនីតិវិធី ។ ដល់ពេលនោះវានឹងហួសពេលទៅហើយដើម្បីកែតម្រូវទង្វើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ។ តាមពិតទៅវាស្ទើរតែមិនអាចកំណត់បានថា តើក្នុងស្ថានភាពណាមួយដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងភាគីតែម្ខាង នេះមិនទាន់គិតដល់ការកំណត់ពីរបៀបដែលលោក អៀង សារី រងការផលប៉ះពាល់ដោយការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាបែបនេះផង ឬមិនថាតើ លោក អៀង សារី នឹងត្រូវបានគេជួសជុលការខូចខាតតាមរបៀបណាចំពោះផលប៉ះពាល់បែបនេះ ។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង*រវាងភាគីតែម្ខាង* ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សុចរិតភាពនៃការជំនុំជម្រះក្តី ។ ដំណោះស្រាយដែលសមរម្យតែមួយគត់ គឺអាចជាការជំនុំជម្រះក្តីថ្មីមួយទៀតដែលប្រហែលជាមិនអាចកើតឡើងបានឡើ បើពិចារណាទៅលើពេលវេលា និងការចំណាយដែលពាក់ព័ន្ធ។ ដូចដែលបានពន្យល់ក្នុងបណ្តឹងសារទុក្ខនេះ មាត្រា២(៣) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយដែល

[10] បណ្តឹងសារទុក្ខ, កថាខណ្ឌទី៤, ១១។

អង្គជំនុំជម្រះនៅ អវតក ត្រូវតែគោរព និងប្រកាន់ភ្ជាប់ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ[11] តម្រូវថាលោក អៀង សារី ត្រូវតែទទួលបានដំណោះស្រាយ *ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព* ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលគួរតែយល់ឃើញថាបណ្តឹងសារទុក្ខនេះថាអាចទទួលយកបានភ្លាមដើម្បីផ្តល់ឲ្យលោក អៀង សារី នូវដំណោះ ស្រាយមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពចំពោះផលប៉ះពាល់ដែលលោកបានទទួលរង និងនៅតែបន្តទទួលរងទៀតដោយសារតែទង្វើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សម្រាប់មូលហេតុដូចដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងចម្លើយតបនេះ និងដែលត្រូវបានលើកឡើងយ៉ាងពេញលេញជាងនេះទៀតក្នុងបណ្តឹងសារទុក្ខ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលគួរតែយល់ឃើញថាបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់លោក អៀង សារី ថាអាចទទួលយកបាន និងទទួលយកដំណោះស្រាយដែលបានលើកឡើងក្នុងចម្លើយតបនេះ។

_______________ _______________

អាង ឧត្តម Michael G. KARNAVAS

សហមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី

ចុះហត្ថលេខា នៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី **៧** ខែ **កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២**

[11] សូមមើលមាត្រា៣១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ ដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មក្នុងឆ្នាំ១៩៩៩ ចែងថា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលយក និងគោរពសិទ្ធិមនុស្សដូចមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ, សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកតិកាសញ្ញាព្រមទាំងអនុញ្ញាទាំងឡាយទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិនារី និងសិទ្ធិកុមារ។